

Nr. 250/437/

Trečiadienis, 1946.X.30

IŠ VISO PASAULIO

- MOLOTOVO KALBA vakar dienos JT suvažiavimo pilnates posėdyje buvo svarbiausiu punktu. Savo kalboje Molotovas patiskė keturių punktų nusiginklavimo programą. Svarbiausia jis siūlo nustatyti visuo-
tiną ginklavimo apribojimą ir draudimą gaminti ir naudoti atominę bombą. Toliau jis taip pat nurodė, kad visos jungtinės tautos privalančios remti PST. Drauge išreiškė apgailestavimą, kad PST nesimė reikiamų žygių prieš Franco Ispaniją, o taip pat, jog nepadaryta jokių žygių sutvarkyti mandatinio administravimo reikalams. Palestina, Tanganika, Togo, Nauj. Gvineja tebėra valdomos kaip iki šiol. Indonezijoje tebėra svetimos kariuomenės. Atominės energijos tvarkymo klausime Molotovas pasisakė prieš Baručio planą, kuris esąs egoistinis. Atkreipė taip pat dėmesį į ankstyvesnį Stalino pareiškimą, jog atominės energijos gamybos paslaptis anksčiau ar vėliau vistiek bus žinoma. Toliau jis pareiškė, kad visi, kurie turi technines priemones atominei energijai gaminti, privalo tą gamybą nukreipti taikos tikslams. Pasisakydamas dėl veto teisės Molotovas pažymėjo, jog tuo siekiama JT darbo griovimo. Kampanija ir riksmas prieš veto teisę esąs tai reakcionierių darbas. Čia pasireiškia tendencija prieš Sov. Sąjungą ir siekimas užvaldyti pasaulį. Šių imperialistų priešakyje yra Churchillis. Toliau kritikuodamas JAV ir D. Britanijos politiką Molotovas pažymėjo, kad ten, kur diplomatija nepavyksta, pasirodo kariuomenės deliniai. JT suvažiavime vakar taip pat kalbėjęs Sirijos atstovas pasisakė už reikalą kuo skubiausiai sudaryti mandatų tarybą, kuri parimtų savo žinion valdyti kraštus, kurie patys to neišsigali. Olandijos atstovas Dr. Kleffens taip pat pasisakė prieš veto teisę. Kanados atstovas apgailestavo, kad karinė komisija nėra padariusi jokios esminės pažangos tarptautinės kariuomenės sukūrimui, o taip pat nurodė reikalą atsargiai elgtis Ispanijos klausime. Kubos ir Filipinų atstovai taip pat pasisakė už veto teisės apribojimą.

- VOKIEČIŲ TEISMŲ kompetencija amerikiečių zonoje, kaip Londonas vakar pranešė, praplečiama ir Jungtinių Tautų piliečiams, lygiai taip pat benamiams ir išvietintiesiems. Vokiečių teismai dabar negalės teisinti tik Jungt. Tautų narių, esančių kariuomenėj. Šio ryto Müncheno pranešimu, La Guardia esąs parengęs naują planą apgyvendinti Europos išvietintiesiems ir žydams. Esą jis tikisi, kad JAV padidins jiems įvažiavimo kvotą iki 150.000, o lygiai tą patį padarysianti D. Britanija ir kiti kraštai. La Guardia taip pat paskelbė, jog Unrra Vokietijoje rado apie 10.000 vaikų, kurie čia vokiečių buvo atgabenti arba prievartos darbams, arba denacionalizacijos tikslu. "Žydai iš amerikiečių zonos", - kaip esmininis karinio gubernatoriaus žydų reikalams patarėjas rabinas Bernstein spaudai pareiškė, "planuojama laikinai iškelti į Prancūziją ir Italiją. Vėliau tie žydai pabėgėliai, kurių dauguma kilę iš Lenkijos, gausią išvažiavimo leidimus į užjūrio kraštus". /Schwb. T. Nr. 86, X. 25/

- PREZ. TRUMANAS, kaip šlyt mūsų kolonijos gyv. S. Kiš Innsbruko nugaro, priėmė 10 lietuvių žurnalistų delegaciją ir pasikalbėjimo metu jiems pareiškė, jog jis Lietuvos ir Baltijos valstybių padėties pakeitimo nuo 1940 metų nepripažįsta.

- CHURCHILLIS, atsiliėpdamas į Stalino pareiškimus, išsiteres, jog jis Stalinui turis didžiausios pagarbos ir simpatijos. Jis sveikinas Stalino pareiškimus dėl rusų kariuomenės dalinių laikymo Rytų Europoje. Jeigu jos iš-tikrųjų būtų tik tiek, kiek Stalinas pranešęs; tai ir tuo atveju būtų jos žymiai daugiau negu britų ir amerikiečių. Tačiau Stalino pranešama tik apie kariuomenės laikymą tam tikruose kraštuose; o Churchillis kalbėjęs apie jos buvimą tarp Leningrado ir Odos. Kai kalbama apie nesusipratimus ir nepasitikėjimą, tai jų išsiaiškinimui niekas taip negali padėti, kaip dalykų atidegimas. Apskritai, Stalino pareiškimai pasaulyje sutikti su pasitenkinimu ir susidomėjimu. Ypač pabrėžiama, kad šie pareiškimai yra duoti tokiu laiku, kada jų įgyvendinimui būsianti geriausia proga, nes artimiausiu laiku tuos klausimus pradėsianti svarstyti užs.reik.ministerių taryba. Londono "Times" pažymi, jog esą svarbu ne žodžiai, bet darbai. Stalino pareiškimai pasižymi aiškumu. Laikymas 60 divizijų yra taip pat per daug. BBC komentatorius L.Fraser Stalino pareiškimus laiko taip pat svarbiais, ypač dėl jų paskelbimo laiko, nes dabar posėdžiaujanti JTO ir taip pat neužilgo pradėsianti darbą užs.reik.ministerių taryba. Stalino pareiškimus Vokietijos klausimu sugrupuoja taip: a/Stalinas išreiškęs įsitikinimą, kad ne vien ūkinė, bet ir politinė vienybė reikalinga esanti atstatyti; b/centrinės vokiečių vyriausybės sudarymas esąs įgyvendintinas. Jau esanti reikalinga centrinė vyriausybė, su kuria būtų galima tartis; c/jis sutinkas su pasiūlymais pakelti pramonę ir ūkį ir pastatyti Vokietiją ant savo kojų; d/Stalinas pritaria prekybos ir pramonės lygio atstatymui, kad Vokietija patį galėtų išsiversti. Jeigu šių rusų vyriausybės šefo pareiškimų būsia laikomasi per pasitarimus, tai bus galima padaryti svarbų žingsnį pirmyn. Vienu žodžiu, jei šie Stalino pareiškimai sovietų delegatų JT pasitarimuose būtų įgyvendinti; tai jie galėtų tapti kertiniu akmeniu pokario europinės politikos.

- ATOMINĖS ENERGIJOS komisijos amerikiečių atstovas B.Baruch vakar pareiškė, jog atominės bombos gamybos paslaptis ir atominė bomba nebūsia niekam išduota, kol nebus įvesta stipri tarptautinė kontrolė, kol nepaaiškėsia, kad kituose kraštuose bombos gamyba yra negalima ir kai atominės energijos tvarkyme bus įvesta licenzavimas, inspektavimas ir efektyvi kontrolė.

- AUSTRIJĄ, kaip oficialiai Vašingtone pranešta, JAV pripažino išlaisvintu kraštu, todėl ateityje visuose klausimuose Austrija bus skaitoma ne kaip buvęs priešo, bet kaip išlaisvintas kraštas.

- SPAUDOS KLAUSIMU vakar Anglijos Žem.Rūmuose įvyko debatai, kurių pasekoje 271 prieš 157 balsus priimtas nutarimas sudaryti komisijai; kuri ištirtų laikraščių būklę, patiekdama jiems atitinkamas anketas. Min.Morrison pareiškė, kad šiuo nutarimu spaudos laisvė nebūsianti pažeista.

- JACKSON, buv. JAV prokuroras Nūrnbergo byloje, pareiškė, jog skirtumai, kurie yra tarp Rytų ir Vakarų nebūtinai turi vesti prie karo.

- BERLYNO magistratan po naujų rinkimų įeisią 63 SPD atstovai, 29 CDU, 26 SED ir 12 LDP. Kontr.Tarybos koordinacinė komisija vakar ilgame posėdyje svarstė vokiečių specialistų išgabanimą į Sov.Sąjungą klausimą. Apie pasitarimus iki šiol neišleistas joks komunikatas. Berlyne lankėsi Anglijos vyskupų delegacija.

VIETOS ŽINIOS

- ANTKLODĖMS IR PAKLODĖMS gauti registracija baigiama rytoj.
- DUŠAI dėl Visų Šventųjų šventės moterims atkol'ami į ketvirtadienį.
- CHORO REPETICIJA šiandien 20 val.tenorams, 21 val. bosams.
- INŽ.DAUGĖLOS anglų k.pamokos vyks antradieniais ir ketvirtadieniais 18-19 val.